

**ВПРОВАДЖЕННЯ
СУЧАСНИХ ТЕХНОЛОГІЙ В ПРОЦЕСІ
ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКІСНОЇ ПІДГОТОВКИ
МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ**

**IMPLEMENTATION OF MODERN TECHNOLOGIES
IN THE PROCESS OF ENSURING QUALITY
TRAINING OF FUTURE SPECIALISTS IN
PRESCHOOL EDUCATION**

**збірник наукових праць за матеріалами
Міжнародної (онлайн) науково-практичної
конференції**

27-28 лютого 2025 р.

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХМЕЛЬНИЦЬКА ГУМАНІТАРНО-ПЕДАГОГІЧНА АКАДЕМІЯ
КАФЕДРА ДОШКІЛЬНОЇ ПЕДАГОГІКИ, ПСИХОЛОГІЇ
ТА ФАХОВИХ МЕТОДИК

**ВПРОВАДЖЕННЯ СУЧАСНИХ ТЕХНОЛОГІЙ
В ПРОЦЕСІ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКІСНОЇ ПІДГОТОВКИ
МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ**

**IMPLEMENTATION OF MODERN TECHNOLOGIES
IN THE PROCESS OF ENSURING QUALITY TRAINING
OF FUTURE SPECIALISTS IN PRESCHOOL EDUCATION**

Збірник наукових праць

Хмельницький – 2025

**УДК 371.134/373.21:005.342(063)
В 82**

Рекомендовано до друку рішенням кафедри дошкільної педагогіки, психології та фахових методик (протокол № 7 від 17 лютого 2025 року) та вченої ради (протокол № 3 від 26 березня 2025 року) Хмельницької гуманітарно-педагогічної академії

Рецензенти:

Дичківська Ілона Миколаївна, завідувач кафедри дошкільної педагогіки і психології та спеціальної освіти імені професора Т.І. Поніманської Рівненського державного гуманітарного університету, доктор педагогічних наук, професор, м. Рівне

Сущенко Лариса Олександрівна, завідувач кафедри дошкільної та початкової освіти Запорізького національного університету, доктор педагогічних наук, професор, м. Запоріжжя

В 82 Впровадження сучасних технологій в процесі забезпечення якісної підготовки майбутніх фахівців дошкільної освіти: збірник наукових праць / укладачі: Зданевич Л.В., Мисик О.С., Пісоцька Л.С.; За заг. ред. проф. Зданевич Л.В. Хмельницький : ХГПА, 2025. 876 с.

У збірнику наукових праць представлено матеріали Міжнародної (онлайн) науково-практичної конференції «Впровадження сучасних технологій в процесі забезпечення якісної підготовки майбутніх фахівців дошкільної освіти» (27-28 лютого 2025 року), які включають статті відомих учених України та закордонних країн, викладачів закладів вищої освіти, докторантів, аспірантів, здобувачів, практичних працівників закладів освіти з таких напрямів: професійна підготовка майбутніх фахівців дошкільної освіти; сучасні підходи до забезпечення якості управління в системі дошкільної освіти; психолого-педагогічний супровід дітей раннього та дошкільного віку в умовах закладу дошкільної освіти; орієнтири освіти для сталого розвитку у професійній діяльності педагогів-дошкільників; сучасні практики та інноваційні підходи в спеціальній та інклюзивній освіті; національно-патріотичне виховання дітей дошкільного віку в умовах сьогодення.

Збірник наукових праць адресований науковцям, магістрам освіти, педагогам-практикам, фахівцям у галузі дошкільної, спеціальної та професійної освіти, майбутнім вихователям ЗДО та майбутнім логопедом.

За достовірність фактів, дат, назв, посилань на літературні джерела тощо відповідальність несуть автори матеріалів

УДК 371.134/373.21:005.342(063)

© Л.В.Зданевич, О.С.Мисик, Л.С.Пісоцька, 2025

© Кафедра дошкільної педагогіки, психології та фахових методик, 2025

© Факультет дошкільної освіти та психології, 2025

© Хмельницька гуманітарно-педагогічна академія, 2025

Іванова Наталія Федорівна. Сторітелінг – мистецтво розповідати історії	287
Іщук Тетяна Василівна, Одинець Артем Вікторович. Проблема соціальної адаптації особистості: теоретичний аспект	293
Йокоб Андрея Павлівна. Використання театральної педагогіки для формування конкурентоздатного вихователя закладу дошкільної освіти	301
Канарова Ольга Вікторівна. Взаємодія закладу дошкільної освіти з батьками у національно-патріотичному вихованні дітей дошкільного віку	303
Каньоса Наталія Григорівна, Бабюк Тетяна Йосипівна. Впровадження принципів педагогічної ортобіотики у професійну підготовку майбутніх вихователів закладів дошкільної освіти	307
Карасевич Марина Петрівна, Зарва Дар'я Олександрівна. Фізичне виховання дошкільників у сім'ї	311
Кас'яненко Оксана. Роль сім'ї в корекційній роботі з дітьми із затримкою психічного розвитку	315
Кирста Наталія Романівна. Застосування штучного інтелекту в освітньому просторі сучасних закладів дошкільної освіти	318
Кицюк Інна Анатоліївна. Веселковий тиждень в дитячому садку	321
Клименко Ольга Федорівна. Формування елементарних математичних уявлень у дітей дошкільного віку шляхом використання спеціальних дидактичних засобів	326
Княжева Ірина Анатоліївна. Роль передшкільної освіти у контексті завдань нової української школи	330

Кас'яненко Оксана,

кандидат педагогічних наук,
доцент кафедри дошкільної та спеціальної
освіти, Мукачівський державний
університет

РОЛЬ СІМ'Ї В КОРЕКЦІЙНІЙ РОБОТІ З ДІТЬМИ ІЗ ЗАТРИМКОЮ ПСИХІЧНОГО РОЗВИТКУ

Часто поява особливих потреб у дитини змінює поведінку батьків. У родині виникають проблеми, з якими батькам важко впоратися самотійно. Змінюється взаємодія з оточуючими, коло спілкування звужується до найближчих родичів та фахівців. Батьки відчують тривогу і занепокоєння через те, що розвиток їхньої дитини відстає від однолітків. Часто це пов'язано з недостатніми знаннями з психології та педагогіки дітей з особливими потребами [1].

Ще однією причиною тривожного ставлення батьків науковці вважають велику кількість інформації про порушення розвитку в медіа. Деякі батьки уникають отримувати професійну інформацію про захворювання, боячись отримати «погані новини» та прагнучи ухилятися від відповідальності за здоров'я дитини. Атмосфера в сім'ї має вирішальний вплив на багато аспектів життя кожного її члена. Це впливає на самовідчуття людини, побудову ефективних взаємин, реалізацію потреб та виконання сімейних функцій. Сім'я є найбільшим ресурсом для людини, вона дає першочерговий емоційний та пізнавальний досвід. Діти з міцних, благополучних сімей, як правило, мають більше можливостей стати зрілими, сильними особистостями в дорослому житті. Якщо ж дитина має певні порушення в розвитку, сімейний клімат набуває для неї ще більшого значення.

Фахівці не зможуть ефективно допомогти дитині, якщо сім'я не знаходить в собі сил підтримувати одне одного. Продуктивне професійне втручання можливе лише за умови партнерства між батьками та спеціалістами. Тому світ, в якому зростає дитина – сім'я, має вирішальне значення для її виховання, розвитку та успішної соціалізації. Дитина та сім'я взаємно впливають одне на одного, утворюючи взаємозалежні системи. Дитина сприймає емоційний стан батьків, а батьки мають належним чином реагувати на потреби своєї дитини.

Надзвичайно важливо уникати крайнощів у вихованні дітей з особливостями в розвитку – від повного відторгнення та жорстокості до надмірної поблажливості та байдужості. За умови «теплого» сімейного клімату, який ґрунтується на особистісній, емоційній формі

спілкування дорослих та дітей, у дітей формується висока сприйнятливність до виховних впливів батьків та інших значущих дорослих. Діти, які виховуються в таких сім'ях, зазвичай мають добрі стосунки з однолітками, демонструють доброзичливе ставлення до них, відповідним чином реагують на вимоги вихователів у закладі дошкільної освіти та вчителів у школі. Натомість, у поведінці дітей із «неблагополучних» сімей переважають негативні емоції, упереджене, часто недоброзичливе ставлення до оточуючих.

Такі діти схильні до афективних спалахів, що нерідко провокує конфлікти з оточуючими. Батьки дітей з особливостями розвитку часто відчувають стрес, коли поведінка дитини привертає увагу до їхньої сім'ї. Окрім психологічних проблем, на сім'ю лягають і значні фінансові витрати, що, своєю чергою, впливає на загальний сімейний клімат. Не всі сім'ї можуть дозволити собі найняти няню, оплачувати додаткові заняття та медичні послуги. Батьки особливих дітей часто змушені залишити роботу, обмежуючи свої соціальні та кар'єрні можливості [2].

Навіть у сім'ях, де немає особливих дітей, налагодження теплих взаємин сприяє позитивному становленню дітей як в емоційній, так і в пізнавальній сфері. У сім'ях, де зростають діти з особливими потребами чи розумовими відхиленнями, надзвичайно важливо підтримувати один одного та долати фізичні й моральні труднощі. Успішність дітей у навчанні визначається багатьма факторами, але віра батьків у свою дитину, вкладення власних сил і ресурсів, уміння радіти та насолоджуватися життям формують позитивні зміни в житті дитини в усіх сферах, сприяючи підвищенню рівня її успішності.

Також, як відомо, найважливіших факторів успішного навчання та розвитку дітей молодшого шкільного віку із затримкою психічного розвитку є активна взаємодія та співпраця школи та сім'ї. Батьки таких дітей відіграють ключову роль у корекційно – розвивальному процесі, тому їхнє залучення до спільної роботи з педагогами є вкрай необхідним.

Ефективна корекційна робота можлива лише за умови тісної співпраці педагогів, практичних психологів та батьків. Регулярні консультації, обмін інформацією, спільне планування та реалізація корекційних заходів дозволяють забезпечити комплексний і системний підхід у роботі з такими учнями. Важливо, щоб батьки отримували від педагогів рекомендації щодо організації навчання та виховання дитини вдома, а також були ознайомлені з методами та прийомами, які використовуються у школі. Це дозволить їм продовжувати корекційну роботу в домашніх умовах і створювати сприятливе розвивальне середовище.

Батьки дітей із ЗПР мають виконувати кілька ключових функцій:

брати активну участь корекційно-розвитковому процесі, регулярно відвідувати консультації з педагогами, виконувати разом із дитиною корекційні вправи та завдання, створювати у сім'ї сприятливе розвивальне середовище, забезпечувати регулярне відвідування дитиною корекційних занять у школі [1].

Отже, діагностика затримки психічного розвитку у дітей молодшого шкільного віку є комплексним процесом, що включає в себе ряд психолого–педагогічних методів оцінки пізнавальної, емоційно-вольової та особистісної сфер дитини. Лише всебічне вивчення особливостей розвитку дитини дає можливість визначити оптимальні напрямки корекційно–розвивальної роботи. Ефективність корекційної допомоги дітям із ЗПР молодшого шкільного віку забезпечується дотриманням ряду принципів, серед яких: комплексність, системність, індивідуалізація, активність дитини, опора на зону найближчого розвитку. Використання різноманітних методів дозволяє значно підвищити результативність корекційного впливу.

Провідна роль у процесі корекційно-розвивальної роботи з дітьми із ЗПР належить сім'ї. Узгоджена взаємодія фахівців та батьків, спрямована на створення сприятливих умов для розвитку дитини, забезпечує максимально можливу соціальну адаптацію та інтеграцію молодшого школяра із ЗПР.

Таким чином, комплексний підхід до діагностики та корекції затримки психічного розвитку в молодшому шкільному віці, в основі якого лежить тісна співпраця спеціалістів і сім'ї, дає можливість значно покращити перспективи розвитку дитини та її успішність у навчанні.

Список використаних джерел

1. Андріяш С., Грицюк І. Вплив психологічного клімату сім'ї на успішне навчання дітей із ЗПР у молодшому шкільному віці. Психологічні основи здоров'я, освіти, науки та самореалізації особистості. Луцьк: ВежаДрук, 2024. С. 7-9.
2. Грицюк І. М., Сащук Ю. В. Значення сімейного клімату для успішного навчання дитини з діагнозом ЗПР (молодший шкільний вік). Наукові перспективи. Серія Психологія. Випуск 4 (22). Київ. 2022. С. 346-356.